

LAIKA

Xirriquiteula teatre

FITXA PEDAGÒGICA

CONTACTE:
Tel. 93 389 43 87
info@xirriquiteula.com

LAIKA

ARGUMENT

La primera gossa astronauta inspira un espectacle que ens explica, de manera molt visual, un episodi fonamental en la història dels viatges a l'espai, però que és també, el relat d'un abús.

Tot va passar (perquè aquesta història s'inspira en fets reals) l'any 1957, quan la Unió Soviètica va llançar a l'espai per primera vegada un animal que ha acabat passant a la història per ser el primer ésser a orbitar al voltant de la Terra. Era una gosseta anomenada Laika que, en aquest muntatge, corre pels parcs i les places de Moscou sense ni imaginar-se que el seu destí era als mateixos estels que veia cada nit. I és que ella va ser la protagonista d'una història trepidant que la va dur a la nau espacial Sputnik II i a orbitar al voltant del nostre planeta. Però, tot i constituir una aventura apassionant, la història de Laika no va acabar gaire bé, com a mínim per a la protagonista d'aquesta història. D'aquí que Xirriquiteula Teatre aprofiti l'ocasió per explicar-nos una història paral·lela: la d'aquells que, com la mateixa Laika, són víctimes d'abusos i es troben immersos, sense voler-ho, en les lluites de poder d'altres.

FITXA ARTÍSTICA

Creació i Dramatúrgia: Enric Cases, Marc Costa, Christian Olivé, Daniel Carreras, Iolanda Llansó (creació col·lectiva).

Direcció escènica: Enric Ases

Escenografia i attrezzo: Marc Costa

Vestuari i utillatge: Iolanda Llansó

Projeccions: Christian Olivé

Il·luminació i espai sonor: Dani Carreras

Música original: Albert Joan

Efectes sonors: Edgar Vidal (Vidal 2 FX)

Edició i producció de la banda sonora: Jero Castellà

Producció i distribució: Obsidiana,
acompanyament d'artistes

Idiomes disponibles: TOTS (veu en off)

Una producció de Xirriquiteula Teatre amb el suport de Departament de Cultura/Generalitat de Catalunya i Institut Ramon Llull i la col·laboració de Badalona Cultura i Teatro Extremo/Festival Sementes. Espectacle en residència a Centre Cultural de Cardedeu i Cal Gras / Testimoni Escènic. L'exposició que acompanya l'obra, produïda també per Xirriquiteula, ha estat possible gràcies al suport de Festival Grec Barcelona i la col·laboració de Museu de Badalona.

LAIKA

LAIKÀ

Xirriquiteula teatre

LA COMPANYIA

Xirriquiteula Teatre va néixer a Badalona (Barcelona) l'any 1985 .

Durant els nostres més de 30 anys de marxa hem creat i hem produït espectacles tant per al carrer com per a escenari pensant sempre en tots els públics. Fruit de la nostra vocació d'investigació, aprenentatge i millora com artistes i creadors hem treballat amb diferents directors al llarg de la nostra trajectòria.

Cada projecte sempre ha estat realitzat de manera artesanal -completament a mà- cuidant sobre el més petit detall per oferir el millor de nosaltres en cada funció i amb la voluntat ferma de realitzar teatre de qualitat per als més petits i els joves.

En el nostre treball continuem buscant alts nivells de qualitat i autenticitat, fent en cada espectacle un nou

pas en el nostre camí com a artistes.

Companyia associada a: Associació de Teatre per a Tots els Públics (TTP) i TEVEO.

ALTRES ESPECTACLES EN GIRA

LAIKA

PER QUÈ I COM LAIKA?

Motivacions que ens han portat a explicar i muntar aquesta obra

Desde Xirriquiteula Teatre hem posat els cinc sentits a l'hora de crear LAIKA. Un any i mig de recerca i treball des que vam quedar captivats per la seva història, fins al dia de l'estrena.

El primer ésser viu que va veure la Terra des de l'espai!

Aquesta imatge tan poètica i simbòlica va ser la nostra inspiració. A partir d'aquí vam anar teixint una aventura amb el nostre propi imaginari i els fets reals com a guia.

Abusos de poder / Progrés / Sacrificis

Vam descobrir la realitat de la Laika i llavors vam decidir que la seva història amagava també un conflicte més universal: l'abús del poder sobre els més dèbils. Més enllà de l'anècdota històrica, amb LAIKA hem volgut posar damunt l'escena temes sensibles com el maltractament als animals, despertar empatia cap a ells. Un altre tema que també volíem fer visible és l'etern dilema de si el fi justifica els medis.

Formalment, ens va encantar l'estètica dels anys 50 a la Unió Soviètica, amb colors molt vius, molt saturats. I amb tots els aparells que fruit de la carrera espacial i armamentística es van desenvolupar, entre ells, les màquines de retroprojecció, com les que fem servir nosaltres a escena.

Quant costa fer un espectacle com LAIKA?

Un any i mig d'investigació, creació i assajos és el temps que hi hem dedicat els XIRRIQUITEULA des de que vam tenir la primera idea fins a la data d'estrena, a la Fira d'Espectacles Infants i Juvenils de Catalunya La Mostra d'Igualada 2018.

Un equip de gairebé 20 persones entre artistes, tècnics, productors, dissenyadors, fotògrafs...

I un presupost final superior als 60.000€.

LAIKA

És imaginativa en el relat –que oxigena amb suspens i tocs de clown– i innovadora en el format –que exigeix un alt grau de coordinació dels actors, que són tècnics “a vista” i al mateix temps manipuladors.”

Núria Cañamares

“El que ha fet Xirriquiteula Teatre amb ‘Laika’ és admirable. Recrear la trista/èpica gesta de la gossa més famosa del món amb un treball artístic i tècnic complex que no deixa l'ànima de banda. (...)”

LAIKA

ΛΑΪΚΑ

**“Cal celebrar la
valentia
d’aquesta
companyia de
teatre familiar en
sortir de la clàssica
titella i intèrprets.”**

Jordi Bordes

LAIKA

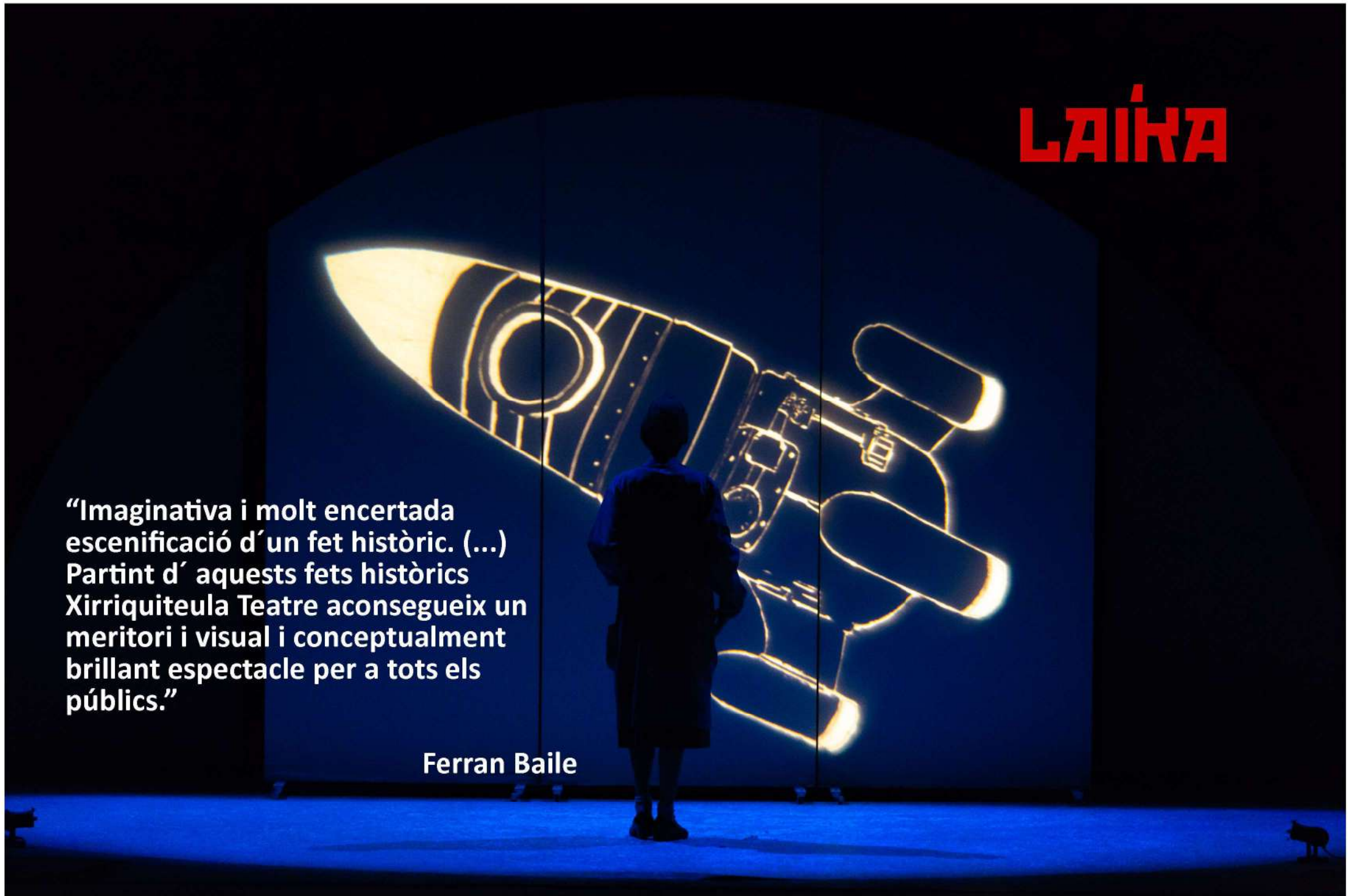
ΛΑΪΚΑ

LAÍKA

“Imaginativa i molt encertada escenificació d’un fet històric. (...) Partint d’aquests fets històrics Xirriquiteula Teatre aconsegueix un meritori i visual i conceptualment brillant espectacle per a tots els públics.”

Ferran Baile

LAIKA

“Enric Ases dirigeix amb molt d’encert una història probable que captiva per la seva senzillesa i entendreix per la seva versemblança.

(...)

Laika esdevé una preciosa història d’afectes capaç d’encisar a tota mena de públics. Però més enllà de la història, hi ha una resolució escènica brillant amb pocs elements molt ben jugats.

(...)

El trepidant joc d’embolics que captiva als espectadors acaba fent brillar l’emoció. Laika és, sens dubte, una modesta versió de la Història que val la pena conèixer.”

Iolanda G. Madariaga

LAIKA

LAÍKA

PROPOSTA DE TREBALL

Abans de l'espectacle us proposem que feu una petita immersió en el context històric de la nostra obra. Aquí en teniu un resum que pot ser una eina útil per fer-ne una aproximació.

El 1945 havia acabat la Segona Guerra Mundial, una de les guerres que canviaria el món tal i com l'havíem conegut! En aquest context, van confirmar el seu lideratge els EE.UU.(Estats Units), i la URSS (Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques). Dues superpotències que al llarg de la lluita contra el nazisme havien mantingut constants diferències i que ara emergirien i condicionarien el món fins l'esfondrament de la URSS el 1991.

El món, de cop i volta, es va posicionar ideològicament amb un bloc o amb un altre. D'aquest període se'n va dir Guerra Freda. Encara que mai no hi hagué un enfrontament seriós entre els dos blocs, es van produir moments especialment delicats per al manteniment de la pau mundial!

La cursa espacial va ser la competició que es va establir entre els EE.UU. i la Unió Soviètica per explorar l'espai i tots els seus elements. Aquesta exploració pretenia demostrar el seu poder i els avenços tecnològics! L'èxit més remarcable d'aquesta cursa va ser l'arribada a la Lluna l'any 1969 per part dels EE.UU.

LAIKA

PROPOSTA DE TREBALL

Qüestions principals que genera l'espectacle i al voltant dels que us proposem obriu debat i discussions amb els alumnes.

EL FI JUSTIFICA ELS MEDIS? Què us sembla que la Laika sigui sacrificada pel progrés de la carrera espacial?

ELS DRETS DELS ANIMALS Què en penseu de l'ús dels animals per investigacions de tota mena? I si aquestes permeten salvar vides humanes?

OBEDIENCIA DEGUDA. Els soldats de la nostra història no tenen cap dubte davant el que sembla la mort segura de la Laika. Obeeixen ordres i no les qüestionen. Creieu que el fet de rebre ordres els allibera de responsabilitat damunt dels seus actes?

LAIKA

PROPOSTES PRÀCTIQUES

Jocs Teatral:

GIBRISH: Una pràctica habitual en els tallers de teatre i en els exercicis de creació és utilitzar una llengüa inventada. Nosaltres l'anomenem "Gibrish", però rep d'altres noms.

Per als personatges de Laika hem decidit fer servir aquesta llengua, que -mai més ben dit- sona a "rus". Doncs és incomprendible!

Us proposem que en petits grups improviseu breus escenes fent un ús d'una llengua creada per vosaltres a l'instant.

TEATRE D'OMBRES: el teatre d'ombres neix de les ombres xineses o l'art de projectar l'ombra d'un objecte generada per una font de llum damunt una superfície. En el nostre cas fem servir els retroprojectors com a font de llum, uns aparells creats als anys 50 del segle passat, justament l'època en que la LAIKA va viatjar a l'espai.

Us proposem que inventeu "curtmetratges" i els doneu vida amb la tècnica de les ombres. Podeu aprofitar llums de taula, o llanternes amb les que anar projectant les ombres d'objectes damunt la paret o un llençol. Si en féu servir dues podreu trobar molts més recursos i crear més efectes.

LAIKA

PROPOSTES PRÀCTIQUES

Manualitats:

Us atrevirieu a dissenyar i construir el vostre propi coet?

Us proposem dues maneres per crear-lo:

- 1) Dissenyem i dibuixem el nostre coet. En fem un esquema de muntatge i decidim els materials que farem servir. El construïm seguint el planificat i amb els materials triats.
- 2) Aconseguim materials de tota mena. Si són de rebuig o material per reciclar molt millor (ampolles, taps, cartrons, tetrabricks, paper...). A partir d'aquest material anem construint el nostre coet sense plans previs.